

## **FETAL NEUROLOGY**

**Urednici : Ritsuko K. Pooh, Asim Kurjak**

U izdanju »Japee Brothers Medical Publishers Ltd.«, iz New Delhi-a, Indija, izašla je 2009. godine knjiga »*Fetalna neurologija*«. Knjigu su uredili Ritsuko K. Pooh i Asim Kurjak, napisana je na 488 stranica, sadrži 285 slika i 30 tablica.

Mogućnost detaljne analize građe i funkcije fetalnog mozga i živčanog sustava nedostižan je san stručnjaka u tom području još od prošlog stoljeća. Mogućnost pregleda fetalnog mozga i prikaza fetalnih pokreta stari su koliko i prenatalna ultrazvučna dijagnostika, ali postaviti objektivne i točne poveznice između ultrazvukom prepoznatih poremećaja i kasnijeg neurološkog stanja djeteta još uvijek nije moguća stvarnost.

»*Fetal neurology*« je multidisciplinarna monografija iz područja suvremene ultrazvučne dijagnostike koja tematski obrađuje pregled fetalnog središnjeg živčanog sustava i mogućnosti procjene njegove funkcije. Prvi dio knjige obuhvaća osnove anatomije i embrionalnog razvoja, tehnološke mogućnosti suvremenog ultrazvučnog prikaza i pregleda fetalnog središnjeg živčanog sustava (tzv. *neuroscan*), te mogućnosti detekcije svih malformacija, uključivo komparativni prikaz ultrazvučnih nalaza i prikaza dobivenih magnetskom rezonancijom. Nakon toga slijedi srazmjerno veći dio sadržaja knjige koji se ciljano odnosi na danas najizazovniji dio fetalne medicine, a to je fetalna neurologija. Unutar pojma fetalna neurologija slijede poglavlja koja obrađuju: temelje fetalne neurofiziologije, mogućnosti ultrazvučne procjene fetalnog ponašanja u normalnoj i patološkoj trudnoći, procjenu funkcije središnjeg živčanog sustava na temelju ultrazvučnog prikaza fetalnog lica i mimike, te mogućnosti ultrazvučne semikvantitativne procjene fetalnog intrauterinog ponašanja u usporedbi s kasnijim novorođenačkim neurološkim stanjem.

U obradi i prikazu prethodno spomenutih tematskih jedinica nemoguće je preskočiti praktičnu važnost današnjih tehnoloških mogućnosti ultrazvučne dijagnostike. Naime, tehnika prikaza trodimenzionalnim i četverodimenzionalnim (3D real-time) ultrazvukom osnova je za ovakve vizualne prikaze i istraživanje fetalnog neurološkog stanja. Nepochinjiv značaj ove knjige sadržan je u sveukupnom broju od 285 vrhunskih ultrazvučnih slika koje predstavljaju demonstraciju mogućnosti 3D i 4D ultrazvuka u prepoznavanju morfoloških i motoričkih detalja, ciljano vezanih za procjenu stanja i funkcije fetalnog središnjeg živčanog sustava. Posebno valja istaknuti poglavlja koja izravno obrađuju mogućnost analize pokreta fetalnog lica, trupa i ekstremiteta tehnikom 4D ultrazvuka, a na temelju čega je sastavljeni originalni prenatalni semikvantitativni bodovni indeks (KANET) za procjenu fetalnog neurološkog stanja. Štoviše, već su postavljene usporednice i s kasnijim novorođenačkim ponašanjem i neurološkim stanjem. Ova knjiga je izazovan i preporučljiv tekst za sve one koje žele naučiti koje su trenutačne mogućnosti vrhunske ultrazvučne tehnologije u području fetalne medicine.

Dodatni značaj ove monografije je u skladno odabranom multidisciplinarnom pristupu unutar kojeg su urednici okupili međunarodno prepoznatljive autore iz svih spomenutih područja. Više od polovine autora su naši stručnjaci (Miloš Judaš, Ivica Kostović, Asim Kurjak, Iva Laušin, Ingrid Marton, Berivoj Mišković, Maja Predojević, Aida Salihagić-Kadić, Milan Stanojević, Ana Stavljenić-Rukavina, Ana Tikvica), što govori u prilog dosljedne nazočnosti naše medicinske znanosti u međunarodnim razmjerima.

*Dr. sc. Milan Kos*